

## PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego  
raz z dodatkiem porannym:  
W Warszawie: rocznie  
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,  
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-  
cznie kop. 75.

Za odosłaniem do domu dopłaca  
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-  
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie  
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-  
cznie rs. 1.

Za granicą miesięcznie  
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-  
tku kop. 5; dodatek poranny  
kop. 8.

# KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą  
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki-poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej  
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

## OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz  
garnontowy albo jego miejsce  
pierwszy raz 25 kop., każdy na  
steępny raz kop. 20.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.  
Zwyczajne ogłoszenia: za  
jeden wiersz petitowy albo jego  
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,  
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-  
raz po 2 kop. każdy raz; ogłosze-  
nie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz  
garnontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-  
jmuje także Biuro Rajchman  
i Frenclera ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 9-ej zrana, w kościele  
św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Panny  
Marji Częstochowskiej i ku Jej czci odprawiona będzie so-  
lenna wotywa.

— Jutrzejszemi niesporami rozpoczną się całodzienne  
solenne nabożeństwa odpustowe w następujących kościołach:

Opieki św. Józefa (panien wizytek) ku czci św. Joanny  
Franciszki, wdowy—i

N. Panny Marji na Nowem-Mieście na pamiątkę po-  
święcenia.

## PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Piszą nam z Wiednia: „Stolica austriacka żyje  
ehwilowo wyłącznie pod wrażeniem niemieckiej  
związkowej uroczystości śpiewaków. Jest to w naj-  
pełniejszym słowa znaczeniu uroczystość niemiecka,  
posiadająca niemało politycznego znaczenia. Na  
wiedeńskim gruncie dokonywa się przy dźwiękach  
pieśni i szklanicy zbratanie Niemców, którzy przybyli  
tu z wszelkich krańców świata, a głównie z państwa  
niemieckiego, i obecnie wspólnie z wiedeńczykami  
obwieszczają głośno światu, wobec oklasków tysię-  
cy widzów, spójnię Niemców, wieczne przymierze  
wszystkich Niemców, potęgę zjednoczonych Niem-  
ców, przed którą cały świat uchyla kornie czoła.  
Uroczystość ma istotnie imponującą świetną prze-  
bieg. Jest ona wielką i znaczącą manifestacją naró-  
dową. Co wieczór do późnej nocy zalegają krocie  
tysięcy ludzi Prater, a na placu wystawy i w olbrzy-  
miej „hali śpiewaków”, gdzie 120,000 osób pomie-  
ścić się może, panuje tłok do nieopisania. W „hali  
śpiewaków”, obok pieśni niemieckiej, rozlegają się  
codziennie mowy na wskroś przesiąknięte niemieczy-  
zną. Wczoraj przemawiał między innymi poseł dr.  
Fuss. Mowa jego była *par excellence* polityczną:  
„Niemiecka związkowa uroczystość śpiewaków—wo-  
łał on do zgromadzonych przy frenetycznych okla-  
skach—jest ludowem uświęceniem, poręczeniem przy-  
mierza austro-niemieckiego, które nigdy nie może  
być rozwiązane.” Wczoraj wysłał komitet uroczy-  
stościowy telegram równobrzmiący do cesarza Wil-  
helma i cesarza Franciszka Józefa następującej tre-  
ści: „Zgromadzeni na czwartej niemieckiej związ-  
kowej uroczystości śpiewacy Wszechniemiec ośmie-  
lają oznajmić Waszej Cesarskiej Mości najuniżeńsze  
pозdrowienie holdu”.

Podróż Riegera do Wiednia i niefortunne jego za-  
biegi dotyczące wprowadzenia języka czeskiego, jako  
urzędowego, do administracji czeskiej, nie przestają  
zajmować uwagi polityków z nad Wełtawy. Świeżo  
ukazała się w *Politik* korespondencja z Wiednia,  
której autor zdaje się dobrze poinformowanym. Kon-  
ferencja Riegera z hr. Taaffem nie przyniosła, co  
prawda rezultatów dodatnich, ale też nie spowodowa-  
ła ujemnych. Położenie jest zupełnie to samo,  
co przed konferencją. Obie strony zamierzają nie  
ustępować sobie z drogi, dopiero więc za jakie parę  
miesięcy, gdy życie polityczne ocknie się z letargu,  
będzie można rozważać szanse zapasników. Zre-  
szta, wnosząc z drobnych szczegółów, nie należy są-  
dzić, iż rząd bezwzględnie odrzucił desiderata cze-  
skie, dotyczące języka. Wszak Rieger, który do  
niedawna powtarzał każdemu, iż ustąpi ze stano-  
wiska w razie, gdyby nie otrzymał od rządu ustępstw,  
ustępować obecnie nie myśli, przeciwnie z energią  
większą, niż kiedykolwiek, zabiera się do zawierania  
kompromisu pomiędzy bardziej do zgody skłon-  
nymi żywiołami młodoczeskimi a staroczechami.

Wobec kończącej się sesji parlamentu angielskie-  
go już obecnie odzywają się głosy, w których głów-  
niejsi przedstawiciele ciała prawodawczego stre-  
szczają swoje poglądy na działalność sesji ubiegłej.  
Pomiędzy innymi Harcourt w Derby przemawiał na  
zgrupowaniu wyborczem. Według mówcy, kończą-  
ca się właśnie sesja parlamentu angielskiego jest  
więcej, niż kiedykolwiek, bezpłodną. Jałowe i  
suche rozprawy nad jałowymi i suchymi wnioskami—  
oto wszystko, co sir Wiliam Harcourt o sesji  
powiedzieć może. System obstrukcjonizmu, jakiego  
wytrwale trzymała się opozycja, wydał owoce. Par-  
lament nie był w stanie doprowadzić do końca bardzo  
zresztą szczupłego porządku dziennego, wskutek  
czego jest niemal pewnym, iż w jesieni członkowie  
izby gmin zwołani zostaną na ławy poselskie na se-  
sję nadzwyczajną.

Co głównie przyczyniło się do jałowości obrad?  
Jakoś wniosków rządowych. Ministerjum przed-  
stawiło dwa projekty, z których żaden nie może  
mieć widoków powodzenia. Są to: projekt skupu  
dóbr irlandzkich i zniesienia dziesięcin. Opozycja  
sprzeciwiała się obu prawom w czasie sesji ubie-  
głej, z pewnością w najbliższej przyszłości nie zmie-  
ni swego sposobu postępowania. Ponieważ zaś ma

ona tylko jeden oręż skuteczny w rękę: obstrukcjo-  
nizm, niezawodnie w czasie nadchodzącej sesji par-  
lamentu działać nim będzie, co znowu pociągnie za  
sobą jałowość obrad. Według słów Harcourta, taki  
stan rzeczy mógłby trwać bez końca.

Jest jednak—kończy mówca—sposób na złago-  
dzenie opozycji i wlania w anemiczne ciało praw-  
dawcze krwi żywej i gorącej. To powołanie Glad-  
stone'a do władzy, ofiarowanie mu teki prezesa au-  
gielskich ministrów. On tylko jeden potrafi dopro-  
wadzić do skutku ugodę Anglii z Irlandją, on tylko  
jeden zelektryzuje niedoleżny parlament angielski.

Dziennik brukselski, *Indépendance Belge*, ogłasza  
rozmowę jednego ze swych redaktorów ze Stan-  
ley'em w sprawie ugody angielsko-francuskiej. Zda-  
nie znakomitego podróżnika jest tem cenniejsze, iż  
Stanley, jak sam to wyznał, specjalnie tę kwestję  
studjował, gdyż zna doskonale kraje umówione.  
Otóż, według Stanley'a, umowa francusko-angielska  
stanowi wielkie zwycięstwo dyplomacji francuskiej.  
W umowie Anglja tylko dawała, Francja tylko  
brała. Dzięki umowie, niezbyt odległą jest chwila,  
gdy kolej przez Sacharę połączy Algier z terytorja-  
mi, położonemi nad Nigrem, a wówczas Francja  
skoncentruje w swych rękach cały handel Afryki pół-  
nocno-zachodniej, tembardziej, iż będzie miała do  
czynienia z plemionami inteligentnymi, łatwo przy-  
jmującymi wszelkie urządzenia handlowe i przemy-  
słowe. Niedośc na tem. Francja z czasem nad  
Nigrem wyrobi sobie wpływy tak potężne, iż w razie  
zaburzeń w Algierze, a nawet wojny europejskiej,  
będzie mogła utworzyć armję kolonialną tak wiel-  
ką, o jakiej tylko zamarzy. Anglicy za to zyskali  
bardzo niewiele. Tak mówi Stanley, który przecie  
zna dobrze stosunki afrykańskie. R.

## Po kuracji.

Za kilkanaście dni wszystkie niemal zdrojowiska  
zaczną się opróżniać.

Do naszego grodu zaczną napływać eks-kuracju-  
sze, którzy opuścili miasto dla szukania po za niem  
zdrowia; wrócą oni do zwykłych zajęć, zwykłych  
nawyknień i nałogów, aby znów w roku przyszłym  
rozpocząć wędrówkę po zakładach leczniczych.

## REFORMA TEATRÓW GALICYJSKICH.

Za inicjatywą Władysława hr. Koziembrodzkiego  
sprawa zmiany organizacji subwencjonowanych  
przez kraj teatrów: lwowskiego i krakowskiego, we-  
szła na porządek dzienny.

Czytelnikom *Kurjera Warszawskiego* znany już  
jest ogólny rezultat tak zwanej ankiety teatralnej  
we Lwowie. Główny cel nie został jeszcze osią-  
gnięty, ale przyjęto w zasadzie *desideratum*, aby kraj  
objął kierunek i administrację dwóch teatrów sub-  
wencjonowanych na siebie, o co też głównie inicy-  
jatorowi prawdopodobnie chodziło, a że rzecz cała  
przedstawia poważną doniosłość i dla sceny war-  
szawskiej, to nie ulega wątpliwości, gdy dramat nasz  
i opera po części wzmacniają się i odmładzają siła-  
mi z Krakowa i Lwowa zacierpiętymi. Dosyć tu  
wymienić zmarłych: Królikowskiego, Chomińskiego  
i Wisnowską, z żyjących: Modrzejowską, Rakiewi-  
czową, Deryżankę, Marczelównę, Czakovną, Tar-  
kiewicza, Rapackiego, Ładnowskiego, a ostatnio  
Frenkla. Tam również rozpoczynali i zawód kome-  
djo-pisarski wybitni później autorowie, że tylko  
wspomnę Bałuckiego, Fredrę syna, Galasiewiczą,  
obecnego rzeczownika teatralnej reformy Koziembrodz-  
kiego. Owo zamierzone „ukrajowienie” teatrów  
spotkało się, co prawda, z pewną opozycją nawet  
wśród członków ankiety, a jak na teraz ograniczono  
się w przedmiocie głównym do dosyć platonicznej

dyskusji, zdaje się jednak, że powodem niedojścia  
do stanowczego rezultatu był ubogi materiał infor-  
macyjny, jakim ankietą rozporządzała.

Zapytano kilku teatrów w większych miastach  
(między innymi i Warszawy) o stan ich funduszków,  
o wydatki i dochody w cyfrach ogólnych, a otrzy-  
mawszy dane tak pobieżne, dyskutowano krótko,  
stawiając hipotezy również ogólnego charakteru, le-  
psze lub gorsze, stosownie do usposobienia człon-  
ków ankiety. O pozytywnych wywodach na do-  
świadczeniu i sprawdzonych pojedynczych pozycjach  
teatralnego budżetu opartych, w sprawozdaniu z an-  
kiety nie znajduję wzmianki.

Jeden z członków ankiety twierdzi równie goło-  
słownie, że w razie „ukrajowienia” teatrów budżet  
ich dosięgnąłby wkrótce wysokości subwencji szpi-  
talnej, na którą Galicja wydaje przecież do 600,000  
florenów rocznie, gdy drugi znowu odpiera zarzut  
argumentem, że Miłaszewski i Dobrzański nieźle na  
teatrze lwowskim wychodzili, bo pierwszy zrobił na  
nim majątek, a drugi utrzymywał liczną rodzinę.

Rozprawa na zasadzie takich wywodów wśród  
ręczoznawców prowadzona, boć do ankiety takich  
właśnie powołać miano, wygląda nieco komicznie.  
Nie mam jednak zamiaru krytykować ankiety, tem  
więcej, że doszła do kilku wniosków bardzo poży-  
tecznych dla sceny i literatury, a tylko chciałbym  
zwrócić uwagę tych wszystkich, którym sprawa tea-  
tralna na sercu leży, że projekt objęcia teatru przez  
kraj jest możliwy do przeprowadzenia w Galicji  
w niedalekiej przyszłości, że sejm powinien się nim  
zająć poważnie, a tak zasłużoną ciesząc się popu-

larnością jego rzecznik, hr. Koziembrodzki, nie zrażać  
się zwłoką w przeprowadzeniu inicjatywy, której za-  
sługa uświetni jego działalność obywatelską i lite-  
racką.

Że każdy kraj ma obowiązek czuwania troskliwie  
nad swoim teatrem, to przecież nie potrzebuje dowo-  
dzenia. Czy teatr jest szkołą, czy tylko miejscem  
rozrywki, to znowu kwestja abstrakcyjnych roz-  
praw, ale że jest bezsprzecznie częścią niezbędną  
cywilizowanego organizmu, że jest instytucją nie-  
zmiernie wpływową, to już chyba nie podlega dys-  
kusji. Jakie prądy literackie odbijają się na nim  
w danej chwili, to rzecz mniejszej wagi, sceny bo-  
wiem, jako twórczość kompozytorska i literacka, mo-  
gą się podnosić lub upadać w pewnych chwilach, ale  
są i być muszą, bo, powtarzam, stały się żywotną czę-  
ścią społecznego organizmu, na pewnym rozwoju cy-  
wilizacyjnym stojącego.

Wpływ teatru jest bodaj większy, niż kazalnicy,  
trybuny i katedry, a siłę swoją czerpie on w bezpo-  
średnim wrażeniu, w jakim dostępne dla wszyst-  
kich tony czy słowa oddziałują na masy. To też  
głównie w teatrze chodzi o język, jego wyrobienie  
i poprawność, oraz o otwarte pole działania dla ta-  
lentów również kompozytorskich i autorskich, jak  
wykonawców: aktorów i śpiewaków. Teatr krajowy  
musi pielegnować swojską literaturę, swojską  
muzykę, to pierwszy i najważniejszy jego obowią-  
zek, który zaniedbać może tylko spekulant-antre-  
prener.

Nadużyć moralnych teatru pilnuje cenzura we  
wszystkich teatrach Europy i Ameryki, dotąd ni-

Niewątpliwie na razie czuć będą polepszenie, ze świeżymi siłami zabiorą się do pracy, wkrótce już jednak zapomną o przepisach postępowania, jakie im zalecono zachowywać i za kilka miesięcy znów zapelniać będą poczekalnie lekarzy, aby znów się leczyć, znów wyjechać i znów wrócić do dawnych swych nalogów.

Mówię tu, naturalnie, nie o wszystkich chorobach i nie o wszystkich chorych. Są choroby, które ustępują jednorazowej kuracji, jak są i chorzy, którzy rozumieją, iż sama kuracja bez zachowania dodatkowych, a niekiedy głównych przepisów dietetycznych i wogóle higienicznych w ciągu dłuższego czasu, jest zupełnie straconą.

Alé ogromna większość chorych, cierpiących przewlekłe dolegliwości, nie uznaje tego zupełnie. Po przyjeździe natychmiast spieszy zerwać z życiem kuracyjnym i wraca do normalnego (?).

Z gorączkowym niepokojem oczekuje chwili, kiedy uwolnią się od narzuconej kuracji, aby oddać się ulubionym zajęciom.

Nie myśl, łaskawa czytelniczko, że mam ciebie w tej chwili na myśli. Wracasz z wód żelazistych, dokąd cię wysłano dla wyleczenia się z błędnic. Jacy lekarze byli tam nieznosni... Kazali kłaść się wcześnie, wstawać wcześnie, unikać zbytnich rozrywk i tak daleko posuwali swą niedelikatność, że przerywali jedyną w tygodniu zabawę o 11-ej wieczorem, właśnie wtedy, kiedy bawiono się w najlepsze.

To też odemścisz im się za to, już chwile męki policzone, wrócisz do Warszawy, będziesz wstawiała o 12-ej w południe, będziesz używała spacerów... po sklepach; wieczory, a raczej noce spędzać będziesz, na rautach, balach. Z rozkoszą zrzuć wszelkie krepujące cię z winy tych nieznosnych lekarzy pęta i... na rok przyszyły pojedziesz do wód bardziej jeszcze wyczerpana, zmęczona, chora...

I ty, łaskawy czytelniku, nie stosuj tych słów do siebie. Ciebie wysłano, gdyż długotrwała praca umysłowa wyczerpała cię zupełnie, nie byłeś zdolny pod koniec wiosny pracować już zupełnie, czuleś wyczerpanie ogólne, jakieś nieokreślone bóle, złe trawienie, złe spać, nawet świat cię nie bawił i oto, uwierzywszy jakiemuś synowi Eskulapa, wyjechałeś na lato na kurację. Całe dwa miesiące ściśle wypełniałeś jego pedantyczne przepisy, kazał ci wstać o tej, iść na spoczynek nieinaczej, jak o tej godzinie, pracować dużo fizycznie, odbywać spacerery.

Z początku bawiło cię to niewymownie, z ochotą rzuciłeś drukowaną bibulę, zapomniawszy nawet o winie, unikałeś ludzi, aż oto po paru tygodniach natura wciągnęła cię do lasu, zacząłeś się nudzić, tęsknić za swym życiem powszednim i tylko wstyd przed lekarzem lub rozpaczliwa determinacja trzymały cię na miejscu.

Wróciłeś jednak nareszcie wypoczęty, zdrowy, silny, zabrałeś się do pracy z ochotą, pracowałeś więcej niż lat zeszłych; przyszyły wieczory długie, spędzałeś je po za domem, a jeśli w domu, to zawsze przy biurku lub przy... stoliku.

I oto ku wielkiemu twemu zdziwieniu już po kilku

gdzie nieznieśiona; na cele etyczne i estetyczne teatru wpływa państwo pobocznie dwoma sposobami: albo subwencjonując kilka teatrów stolecznych, albo prowadząc je na siebie. W Rosji, Austrii, Prusiech, Szwecji i mniejszych miastach niemieckich przyjęto systemat drugi, o ile wiem, tylko Francja i Galicja trzymają się ściśle pierwszego.

Pozornie i warszawski teatr na subwencję stała, ale jako instytucja rządowa, przez rząd w formie dyrekcji administrowany, ma organizację wyjątkową i stosunki finansowe tak odmienne, że zupełnie za podstawę do żadnych porównań służyć nie może.

Obecna organizacja teatrów galicyjskich najbardziej zbliżoną jest do francuskich i to nie Wielkiej Opery, Opery komicznej lub teatru Komedji francuskiej, ale do Odeonu.

Teatr lwowski i krakowski są w gruncie rzeczy dwoma przedsiębiorstwami najzupełniej prywatnymi, pobierającymi tylko zapomogi w znacznej części od kraju, w mniejszej od miast, w których funkcjonują. Osoba przedsiębiorcy, jeżeli ulega jakiej kontroli, to tylko najzupełniej formalnej ze strony wydziału krajowego i rady miejskiej, które patrzą przez szpary na rozmaite tranzakcje, przez jakie teatry przechodzą z rąk do rąk.

Właściwie na dyrektora teatrów w Krakowie, jak i we Lwowie kwalifikacji nie wymaga się żadnych, zastępowała je dotąd pewna suma pieniędzy na wynagrodzenie poprzednika przeznaczona, a czasem i splacenie jego długów. Zdarzały się też tajne warunki dotrzymania zobowiązań poprzednika, często nie wspólnego, prócz maski scenicznej, z teatrem nie mających.

W Odeonie paryskim, który rozmyślnie za przy-

miesiącach zacząłeś odczuwać dawne symptomy choroby, znów stałeś się rozdrażnionym, zmęczonym itd.

Naturalnie, wyrzekasz wtedy na lekarza, że się nie poznał na twojej chorobie, na źle prowadzoną z jego winy kurację i latem na rok przyszyły znów wyjeżdżasz z Warszawy...

Chociaż to, co piszę, nie stosuje się oczywiście do moich czytelników, prosiłbym ich jednak, aby swoim znajomym, którzy tak postępują, dali małą naukę.

Moga im wypowiedzieć następujące zdanie.

Panie i panowie! niedosć żeście odbyli kurację, niedosć, że przez kilka tygodni prowadziliście ściśle higieniczne życie, to was nie uzdrowi na zawsze. Jeżeli chcecie osiągnąć rzeczywistą korzyść z waszego wyjazdu, jeżeli pieniądze i czas nie mają być stracone, trzeba i nadal uregulować swe życie, starać się sprowadzić je do takich rozmiarów, aby nie stawało w jawnej rozterce z higieną, aby nie było antytezą odbytej kuracji.

Wtedy dobroczynny wpływ odbytej kuracji ocenicie w zupełności, wystarczy wam ona na długo, często na zawsze; będziecie się czuli zdrowymi, krępkimi i rok przyszyły nie wypędzi was z Warszawy dla nowej kuracji specjalnej, ale co najwyżej dla zwykłego odpoczynku. Powiedźcie im to, łaskawi czytelnicy, a może, spróbowawszy — uwierzą.

Dr. Józef Zau

## Uroczystość śpiewacka.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Wiedeń 16-go sierpnia 1890 r.

Dragi dzień uroczystości czwartego zjazdu śpiewackich „Bundów” niemieckich był właściwie pierwszym i głównym dniem uroczystości, gdyż wczorajszym wspaniałym pochód, badźcobadź, był rodzajem szopki dla mas. Dziś dopiero usłyszeliśmy „Niemcy śpiewające”.

Rano, o godzinie 9-ej, w „Festhalle” w Praterze, odbyła się próba, a o 4½ po południu produkcja zjazdu. Hala, tak na estradzie, jako też we wszystkich miejscach, galeriach, przedsiionkach, schodach przepelniona słuchaczami i śpiewakami. Tłok nie do opisanania wszędzie; tłum, okalający halę, niemniejszy od znajdującego się wewnątrz.

Nareszcie rozpoczyna się popis.

Orkiestra wojskowa dęta wykonywa wspaniałą uverture Beethovena do „Egmonta”, a wykonywa skóńczenie dobrze; mistrzostwo orkiestr wojskowych austriackich, tak pod względem wykonania, jak i brzmienia instrumentów, można dopiero należycie ocenić, gdy się słyszało muzyki wojskowe innych państw. Siły swoje orkiestry austriackie czerpią przeważnie z Czech, które naprzód Austrię, a potem świat cały zasilają swymi trąbiącymi synami.

Po odśpiewaniu pierwszego numeru programu, hymnu Schuberta z towarzyszeniem orkiestry, wystąpił na mównicę dr. Prix, burmistrz Wiednia, i wygłosił mowę, o której treści dowiemy się chyba z jutrzejszych dzienników rannych, gdyż tylko najbliżsi

kład wzięłam, przedsiębiorca pobiera rocznej subwencji 100,000 franków; za to, oprócz sześciu przedstawień po zniżonej cenie i jednego bezpłatnego w dzień święta Rzeczypospolitej, nie ma on żadnych obowiązków formalnie wypisanych w *cahiers des charges*. Gdyby jednak co tydzień nie dawał przedstawień klasycznych Molier’a, Racine’a i Corneill’a, napewno ministerjum sztuk pięknych po roku wyprawiłoby go na przedmieście, aby się tam nauczył skarby swojej literatury cenić, a z subwencji nie zobaczyłby ani jednego sous’a. Prowadzi on teatr na swoje ryzyko, ma zkadinać pewne przywileje co do angażowania artystów, kończących konserwatorjum paryskie, ale za to mianuje go rząd, t. j. ministerjum i to zawsze z ludzi dających pewne rękojmię zaufstwa i kompetencji fachowej. Obecny dyrektor, Porel, przedtem aktor i autor dramatyczny, uzyskał nominację jedynie dzięki zbiorowemu listowi otwartemu, polecającemu do ministerjum, jaki za nim napisali: Augier, Dumas, Feuillet, Sardou, Labiche, Pailleron, Daudet i kilku innych najwybitniejszych autorów dramatycznych. Stanowisko Porel’a zachwiało się w ostatnich czasach, gdyż ci sami autorowie oskarżają go, że ze szkoda produkuje oryginalnych przedstawia zbyt często... Szekspir’a. Wiadoma rzecz zresztą, jakimi ekskluzywistami są francuzi na tym punkcie, jak do przesady, choć w rezultacie praktycznie, dbają o swoją twórczość narodową.

Czy przedsiębiorcy galicyjskich teatrów obarezeni są jakimis *cahiers des charges*, nie wiem, ale o ile mi się zdaje, jedynym ich obowiązkiem jest utrzymanie opery i dramatu we Lwowie, a dramatycznej trupy w Krakowie. Mają oni nad sobą cprawda komisję

mogli ją dosłyszeć. Po przemówieniu prezydenta śpiewano już bez przerwy, aż do końca programu.

Ogółem wykonano chorów trzynaście, „Hymn austriacki” i „Das Deutsche Lied”.

Głównymi dyrektorami byli wiedeńscy: pierwszej Edward Krembsler, znakomity muzyk, kompozytor i dyrygent pierwszego i najlepszego Towarzystwa *Wiener Männergesangsverein*. Krembsler przypomina swa dyrekcja bardzo sposób dyrygowania Maszyńskiego. Drugim dyrektorem był Franciszek Mafr, dyrygent *Schubertbundu*; ci dwaj prowadzili śpiew naprzemian, tylko numery szósty i dwunasty programu stanowiły wyjątek, gdyż w tych popisywali się nieszyscy obecni śpiewacy, lecz tylko pojedyncze „Bundy”, jak: frankoński i „niemiecki z Czech”, których śpiew prowadził Leonard Mayer, bardzo nieszczerliwie, rozwekając tempa do nieskończoności.

Spytacie zapewne, jakżeż ci niemcy śpiewają? — odpowiem *dobrze*, a zważywszy tę okoliczność, że to zjazd śpiewaków wszystkich krajów niemieckich i nieniemieckich, ale niemców po raz pierwszy widzących się i śpiewających z sobą, o *jednej* próbie, trzeba nawet przyznać, że bardzo dobrze, ale nie *nadzwyczajnie*.

Widząc na estradzie kilkanaście tysięcy śpiewaków, słuchacz spodziewa się odpowiedniej potęgi i siły *forte* i równej potęgi *piano* i *pianissima*, a tego nie było; chór studentów z Upsali ocale niebo wyżej stoi od niemców, a dlaczego? bo szwedzi, chłopcy *mlodzi* ze świeżymi i potężnymi głosami, a niemcy tu obecni, przeważnie starcy, z zapitemi i przez „Das deutsche Lied” wykrzyczanymi głosami.

Jutro niedziela trzeci i ostatni dzień uroczystości, znów próba rano, a po południu o 5-ej koncert, jak dziś, tylko z innym programem. Orkiestra wykona uverture do „Oberona” Webera, a na zakończenie odśpiewane zostaną staroniderlandzkie pieśni z towarzyszeniem orkiestry, kompozycji E. Krembsera, który to cudowny utwór w nadchodzącym sezonie zaśpiewają także warszawscy lutniści.

Stanisław Niedzielski.

## WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Now. wr.* zapewnia, iż na zasadzie uchwały berlińskiego kongresu lekarskiego rada medyczna przy ministerjum spraw wewnętrznych opracuje wkrótce projekt specjalnych lecznic dla robotników.

— Dowiadujemy się z pewnego źródła, iż kwestja oddania monopolu tabacznego w ręce przedsiębiorców prywatnych znów została poruszona. Inicyjatywę w tym względzie dała grupa kapitalistów francuskich, w imieniu których działa inżynier Kluczewicz, przejeżdżający w zeszłym tygodniu przez Warszawę do Odessy, gdzie wszedł w stosunki z tamtejszymi fabrykantami wyrobów szaniowych, dla wciągnięcia ich do wspólnego działania w kierunku otrzymania koncesji monopolu. Czy w sferach ministerjum skarbu w Petersburgu projekt monopolu przychylnie został przyjęty? — nie jest dotychczas wiadomem, to tylko nie ulega wątpliwości,

artystyczną, która opinuje dodatnio albo ujemnie o ogólnej ich działalności, a wydział krajowy stosownie do zdania tej komisji może subwencję wypłacić lub wstrzymać; zdaje się jednak, że wypadku niewypłacania subwencji dotąd nie było, tem więcej, że ta subwencja może być tylko w całości udzieloną lub wstrzymana. Na teatr lwowski, przy obowiązku utrzymania opery, 28,000 fl. rocznie jest cyfrą derizoryjnie małą, przy której żaden przedsiębiorca prywatny w niezbyt wielkim teatrze przyzwolonej opery utrzymać nie może; Kraków ratuje się trochę monopolem, t. j. obowiązkowym procentem, jaki pobiera od wszelkich widowisk, dawanych w mieście.

Ankieta, zamiast efemerycznych przypuszczeń o do możliwych strat kraju przy objęciu teatru na własny rachunek, wszak mogła łatwo poinformować się u p. Koźmiana, ile na teatrze krakowskim zarabiał, jak również ile zarabia nabywca jego praw p. Glikson.

Jeżeli Lwów równie przy s. p. Alinio Dobrzańskiej, jak i niewypłacalnej pamięci p. Baracza przynosił straty przedsiębiorcom, w co mi się bardzo wierzyć nie chce, to wina w tem główna zleży administracji i absolutnej niekompetencji p. Baracza do uczciwego prowadzenia jakiegokolwiek instytucji, która ma zobowiązania pieniężne do załatwienia. Nie jego zresztą o to winić należy, ale komisję teatralną lwowską, która mogła utrzymać przy dyrektorstwie teatru przez lat kilka takiego jegomościa i do subwencji krajowej go zalecać.

(D. n.)

Kazimierz Zaleski.

że kapitaliści francuscy dokładają wszelkich starań, aby przedsiębiorstwo monopolu do skutku doprowadzić i oprócz znacznej oferty placenia corocznego podatku, przewyższającego obecny dochód z akcyzy, gotowi są wnieść poważną kaucję.

= Z uwagi, iż niektórzy dentyści przy wrywaniu zębów pozwalają sobie z własnej inicjatywy lub na żądanie pacjentów używać kokainy, jako środka znieczulającego ból, departament lekarski surowo zabronił używania powyższego środka na równi z chloroformem, chociażby nawet pacjent miał receptę lekarza. Dentyści, nie stosujący się do niniejszego rozporządzenia, oprócz odpowiedzialności karnej, narażeni będą na odebranie świadectw i dyplomów, pozbawiających praktyki.

= Departament spraw kolejowych przy ministerjum skarbu zwolnił od poboru opłaty rogatkowej na rzecz miasta Warszawy wszystkie przesyłki wojskowe, przywożone do Warszawy, staraniem samych instytucji wojskowych, bez udziału prywatnych przedsiębiorców, tak ze stacyj kolei warszawskich, jak i z kolei, po za niemi leżących.

= W dniu 16-ym sierpnia przypadł termin płatności renty francuskiej 4½ procentowej. Pewna liczba kuponów od tejże renty, płatnych d. 16-go maja r. b., została sprzedana w ministerjum finansów w Paryżu. Kupony te wartości 75, 125, 225, 250, 562.50 1125 fr. raz już przez skarb państwa zapłacone, podlegają konfiskacie i dlatego też ostrzega się pp. bankierów, wekslarzy, agentów i inkasentów, aby w razie przedstawienia tego rodzaju papierów pilną na nie zwracali uwagę.

= Ponieważ przekonano się, że urządzenie przy szkołach wiejskich ogrodów owocowych, warzywnych, szkółek drzewnych, plantacji morwowych itp., wydawać może dla uczących się pożądaný rezultat jedynie tylko przy wykładach nauczycieli, do brze z ogrodnictwem obznajmionych, z tego powodu po odpowiednim porozumieniu się ministerjum oświaty z ministerjum dóbr państwa, postanowiono: otwieranie przy zakładach i instytucjach naukowo-rolniczych i ogrodniczych bezpłatnych kursów dla nauczycieli wiejskich i wykładu różnych gałęzi gospodarstwa wiejskiego. Kursy rzeczono mają być trzyletnie i na nie zapisywać się mogą tak nauczyciele szkół rządowych, jak kończący seminarja nauczycielskie. Zarządzający zakładami lub instytucjami naukowo-gospodarczymi przygotowują programy kursów dla każdej gałęzi gospodarstwa oddzielne i zastosowane do miejscowych warunków. Wykłady mają być dwójakie: teoretyczne i praktyczne, z tych pierwsze zajmować mają od 3 do 12-tu godzin tygodniowo, drugie najmniej 6 godzin dziennie. Wynagrodzenie dla wykładających i zaopatrywanie słuchaczy w narzędzia i przedmioty, potrzebne do wykładów i zajęć, poniesie ministerjum dóbr państwa, co zaś do utrzymania słuchaczy, to kosztą ponosić będą sami słuchacze lub też instytucje lub gminy wysyłające kandydatów. Programy wykładów i szczegółowe warunki przyjmowania komunikowane będą wszystkim dyrekcjom naukowym i naczelnikom szkół ludowych.

= Na nowej części ementarza powazkowskiego stanowiącej dotąd puste pole, staraniem nadzoru ementarnego w ciągu r. b. zasadzono przeszło 1,000 sadzonek kasztanowych.

= Zamierzone na rok bieżący roboty kanalizacyjne zbliżają się ku końcowi. Kanał na ulicy Świętokrzyskiej jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia zostanie doprowadzony do głównego kanału na ulicy Marszałkowskiej, roboty zaś w cytadeli przed upływem miesiąca dobiegną do końca. Do uskutecznienia w r. b. pozostały jeszcze: kanał na ulicy Długiej od Bielańskiej do Przejazdu, oraz na Złotej od Marszałkowskiej do Zielnej. Na te ostatnie potrzebny fundusz waosi sposobem zaliczenia jeden z właścicieli domów. Z robót wodociagowych, oprócz prowadzonych obecnie w cytadeli, dokonywają się jeszcze na ulicy Milej. Nadto wskutek próby mieszkańców ulic: Białej i Mokotowskiej, od Pięknej do Marszałkowskiej, roboty wodociagowe na tych ulicach, jakkolwiek objęte programem serji IV-ej, wykonane będą jeszcze w r. b., na co magistrat asygnuje fundusz na porzet robót serji IV-ej.

= Po rozpoczęciu układania rur wodociagowych na ulicy Milej, ruch dla komunikacji kolejowej od strony Muranowa został wstrzymany.

= Z początkiem roku szkolnego otwarty zostanie zakład naukowy prywatny mekzi dwuklasowy z oddziałem przygotowawczym p. Józefa Górskiego, b. inspektora szkół rządowych.

= Przebudowę mostu na linii bocznej do fabryki „Józefów” pod Pruszkowem ukończono i wstrzymano czasowo na linii tej ruch pociągów towarowych został już w dniu wczorajszym przywróconym.

= Prośba urzędników kolei wiedeńskiej o wyznaczenie stałego funduszu na mieszkanie, po zwróceniu jej radzie zarządzającej, ostatecznie ma być zadecydowana na jednej z pierwszych sesyj rady, jaka się odbędzie w połowie września r. b.

= Za nieposyłanie regularnie terminatorów do szkół niedzielno-rzemieślniczych, na skutek przedstawienia inspektorów tychże szkół, magistrat skazał 204 majstrów na karę pieniężną w ogólnej sumie rs. 216.

= W r. b. przypada z zapisu M. Lewy do rozdziału pomiędzy ubogich mieszkańców Warszawy, bez różnicy wyznań, suma 68 rs. 90 kop. tytułem wsparcia. Z podaniami należy się zwracać do rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej najpóźniej d. 31-go b. m.

= W sobotę, w mieszkaniu starszego p. Wołrata, odbyła się półroczna sesja obrachunkowa zgromadzenia kotlarzy, na której obecnych było tylko 9-ju majstrów lubo zgromadzenie liczy ich przeszło 30-tu. Z przedstawionego zebraniem członkom sprawozdania za ubiegłe półroczcie okazuje się, że uczniów zapisano 13-tu, a wydano świadectwa czeladnicze 7-u terminatorom z ukończenia praktyki. W ciągu półroczcia zgromadzenie miało dochodu 118 rs., wydano na potrzeby celchowe 93 rs. Zgromadzenie posiada kapitał w sumie 2,690 rs.

= Naczelnik warszawskiego okręgu dróg i komunikacji, rz. r. st. Kosteniecki, udał się wczoraj w objazd służbowy, celem rewizji dróg szosowych.

= Administrator księstwa łowickiego, margrabia Zygmunt Wielopolski, w dniu wczorajszym powrócił z Kiele do Warszawy.

= Z teatru i muzyki.

\* Teatr Letni wystąpi jutro z zajmującym widowiskiem.

Złożą się nań trzy sztuki: „Odwiedziny” Brandesa, „Kuzynek” Bałuckiego i „Consilium facultatis” Fre-dry (syna), z Ostrowskim w roli Bolbeckiego.

\* „Symplicjusz” ukaże się jutro po raz trzynasty na deskach teatru Nowego.

\* W teatrze Nowym przystąpią wkrótce do wystawienia jednoaktowej operetki p. t. „Handel na żony”, z piękną muzyką Herolda.

\* P. Münchheimer napisał ilustrację muzyczną do „Sprawy Clémenceau”.

Składa się ona z chóru i kilku numerów solowych.

\* W Sobotach w d. 14-ym b. m. odbył się koncert p. Mieczysława Horbowskiego, ze współudziałem pań: Mackiewiczowej i Rawicz-Pruszyńskiej.

Koncertanta oklaskiwało gorąco za piękną interpretację pieśni Tostiego, Bevnianiego, Moniuszki i Galla audytorjum, złożone przeważnie z goszczących w Sobotach polaków.

Również sympatycznie przyjmowano śpiew pani Pruszyńskiej i grę na fortepianie p. Mackiewiczowej.

\* Dochodzą nas wieści z Zak opanego o uznaniu, jakim cieszy się tam śpiewaczka warszawska, pani Zofja Friderici, córka pamiętnej wszystkim i zasłużonej primadonny naszej, Jakowickiej.

Pani Friderici, występując w dwóch koncertach obok Zeleńskiego i Mysznigi, wykonała arje z brylantami z „Fausta” Gounoda, arje pania z „Wesela Figara”, pieśni Chopina, Zeleńskiego, Galla, Tostiego i innych, jedynąc poważne uznanie znawców dla swego pięknego i świetny rozwój w przyszłości rokującego głosu.

Artystka jest obecnie uczennicą *maestra* Trombiniego i zamierzapoświęcić się zawodowi scenicznemu.

= Z teatryków.

W teatrykach naszych nowość dziś i wznowienie. Nowość w Wodewilu, mianowicie „Klub kawalerów” Bałuckiego. Wesola komedia zasłużonego autora.

W Belle-Vue wznowienie „Wnuka Turmego” p. Wł. Gutowskiego. Rzecz ta swojego czasu cieszyła się powodzeniem.

= Do Konstancji.

Towarzystwo „Lutnia” otrzymało zaproszenie do wzięcia udziału w zjeździe śpiewackim, mającym się odbyć w Konstancji.

Czy nasi śpiewacy zechcą korzystać z uprzejmego zaproszenia, nie wiemy.

= Wycieczka.

Spora liczba, bo około 100 wychowanców i wychowanie Instytutu głuchoniemych i ociemniałych, nie mogło wyjechać na wieś i czas wakacyjny spędzają w Warszawie.

Dla tych więc upośledzonych biedaków inspektor instytutu, p. Henryk Trojanowski, urządza jutro wycieczkę zamiejską.

Dzięki uprzejmości dyrekcji kolei wiedeńskiej, o-trzymano bezpłatny przejazd do Rudy Guzowskiej i z powrotem.

Jutro, o godzinie 7-iej rano, głuchoniemi i ocie-

mniali z inspektorem p. Trojanowskim oraz kilku nauczycielami i nauczycielkami wyjadą do Rudy i cały dzień spędzą w lesie Żyrardowskim.

Powrót nastąpi wieczorem.

= Druga wycieczka.

Kilkunastu członków Towarzystwa wioślarskiego przygotowuje się do odleglejszej wycieczki ku dołowi Wisły.

Sportsmani wyruszą na dwóch hamburkach, a zamierzają dotrzeć aż po za Plock.

= Jednodniówka.

Wydana staraniem redakcji *Kolców* jednodniówka na rzecz ubogich matek i dzieci już się w znacznej części rozeszła pomiędzy nabywców.

Sądząc z dotychczasowego powodzenia wydawnictwa, trudy kierowników i współpracowników będą uwiecznione zupełnie pomyślnym rezultatem.

= Wypróbowany związek.

Niedawno w Czestochowie stanęła na ślubnym ko-biercu para, dwukrotnie już poprzednio z przed oltarza się rozchodząca.

Przed dwoma laty związek nie doszedł do skutku z powodu niestawienia się pana młodego, rok temu panna młoda cofnęła się już od oltarza, a onegdaj dopiero stanęli narzeczeni w zupełnej harmonji i do małżeńskiego dopłynęli portu.

Taki związek można śmiało nazwać... wypróbowanym.

= Mały podróżnik.

W dniu wczorajszym pociągiem kurjerskim z Berlina przejechał przez Warszawę Stanisław Lipiński, chłopczyk, który dopiero przed tygodniem ukończył 9 lat wieku.

Małec, urodzony w Bostonie za oceanem, po śmierci rodziców został wysłany do babki, zamieszkałej w Dubnie.

Chłopczyk przyjechał do Hamburga pod opieką wszystkich pasażerów, którzy następnie powierzyli go służbie kolejowej.

Mały podróżnik wcale dobrze mówi po polsku. Z dworca kolei wiedeńskiej przejechał na tere-spolską wraz z posłańcem.

W Brześciu oczekuje na Stasia Lipińskiego krewny babki.

= Drażnienie żórawia.

Codziennie w godzinach porannych, w pobliżu ałtany cukierni Loursa, gromada dzieci drażni się z żórawiem.

Obłaskawiony ptak co chwila zaciepiany wpada w gniew i rzuca się na przechodniów.

Niedawno np. skaleczył dziobem twarz malejdziewczynki.

Służba ogrodowa powinna niedozwalać swawolnikom w drażnienia żórawia.

= Nowa manja.

W sferze dam wesolych od niedawna powstała moda powożenia koźmi.

Amatorki na ulicach bardziej ożywionych stają się istną plagą dla woźniców, którzy nie są pewni całosci wehikułów.

Dzisiaj zrana wzmiankowaliśmy o wypadku uszkodzenia powozu z powodu nieumiejętnego powożenia, obecnie znowu donoszą nam o podobnym starciu na drodze łązienkowskiej.

Czyby nie było lepiej rolę woźnicy pozostawić doświadczonym rękóm?

Dla bezpieczeństwa publicznego warto przecież zrobić małą ofiarę z „szyku”...

= Przeciw rzeźmieszkom.

Zauważono, iż ze stu kradzieży kieszonkowych, przeszło 80 wypadła na kobiety.

Złodziejom dopomaga w tym względzie moda umieszczania kieszeni w tylnych fałdach sukni.

Otóż jeden ze słusarzy, p. Dominik Rokicki, obmyślił dowcipną pułapkę na złodziei.

Jest to małeńki przyrząd, który przyczepiony do portmonetki, powoduje, iż złodziej usiłując wyciągnąć woreczek, zostaje schwytny za rękę w rodzaj kleszczyków.

Osoba świadoma jak ma ująć portmonetkę, pułapki unika.

Nie dalej jak wczoraj, w tramwaju schwytno młodego chłopca, który usiłował zoperować kieszeń pani Dr., zaopatrzoną w taką właśnie pułapkę.

= Ostrożnie z nabojami.

We wsi Marki pod Warszawą w ubiegłą niedzielę miał miejsce smutny wypadek.

Kilku pastuszków znalazło pewną ilość naboji, pozostawionych na polu przez wojsko, odbywające manewry.

Pomimo przestrogi starszych, malcy znalezione gilzy wrzucił w ogień.

Nastąpił wybuch, od którego siedmioletni Mikołaj Wasia padł z rozerwanym żołądkiem.

Przybyły na miejsce wypadku lekarz miejscowy,

ZE ŚWIATA.

p. Teodor Wróblewski, zajął się ratunkiem chłopca, jednak na utrzymanie go przy życiu niema żadnej nadziei.

Pomimo smutnego przykładu, okoliczni wieśniacy wciąż zbierają naboje.

Należałoby w tej mierze poczynić surowe obostrzenia.

— Eksplozja nafty.

W dniu wczorajszym na stacji Radomsk zdarzył się następujący wypadek.

Około godziny 8-jej wieczorem robotnicy miejscowego obywatela p. Pusa Winsche: Eljasz Silberberg, żołnierz zapasowy i 15-letni brat jego Abraham zającami byli wylewaniem nafty z wagonu specjalnego, t. zw. „cysterny”.

Gdy Abraham Silberberg, pragnąc przekonać się, czy nafta została już całkowicie przelana, trzymając latarkę w ręku, zajrzał przez otwór górny do środka cysterny, skutkiem zapalenia się gazów naftowych i resztek pozostałej na dnie nafty nastąpił silny wybuch, nasycona naftą odzież Abrahama Silberberga zajęła się w mgnieniu oka, płomieniem i nim pomyślał nawet o jakimkolwiek ratunku, nieszczęśliwy ten chłopiec uległ straszliwemu poparzeniu na całym ciele i twarzy.

Eljasz Silberberg, który bez namysłu rzucił się na ratunek bratu, uległ również silnemu poparzeniu rąk i twarzy.

Obu poszkodowanych odesłano natychmiast do miejscowego szpitala na kurację.

Abraham Silberberg znajduje się w stanie nieprzytomnym i niema najmniejszej nadziei utrzymania go przy życiu.

— Nieostrożna jazda.

Dorożkarz nr. 1, owa niesforna jedynka, o której parokrotnie wspominaliśmy, wjeżdżał tak ostro w bramę hotelu Angielskiego, iż dzierżawca hotelu, p. Mylo, nie zdążył usunąć się i wpadł pod konie.

— Pan M. poniósł bolesne obrażenia.

Na ul. Nowiniarskiej wóz piwowski, którym powoził Jan Han, przejechał Izabelę Grzegorzewską, liczącą 6 lat wieku.

— Dziewczynka złamała prawą nogę.

Terminator blacharski, Manas Ryfenkolte, reparując dach na domu pod nr. 8-ym przy ul. Rybaki, spadł na bruk.

— Podniesiono go z ciężkimi obrażeniami, lecz według opinii lekarzy, życiu chłopca niebezpieczeństwo nie grozi.

Podniesiono go z ciężkimi obrażeniami, lecz według opinii lekarzy, życiu chłopca niebezpieczeństwo nie grozi.

— Zaginiony.

Tydzień upływa, jak z domu pod nr. 84-ym przy ul. Wileńskiej na Pradze wyszedł 12-letni chłopiec, Leon Świeszynski i dotychczas nie wrócił.

— Pomimo poszukiwań, na ślad S. nie natrafiono.

Pomimo poszukiwań, na ślad S. nie natrafiono.

— Ofiary kąpieli.

Pomimo surowych przepisów, wzbudzających kąpieli w gliniakach podmiejskich, doly te pochłaniają każdego lata sporo ofiar.

I wczoraj, w gliniakach przy cegielni Openhejma przy ul. Górzewskiej pod nr. 4-ym, ujrano jakiegoś młodego człowieka, nie mogącego się z głębi wydostać.

— Kilka osób pośpieszyło z pomocą, ta jednak była już spóźniona.

Kilka osób pośpieszyło z pomocą, ta jednak była już spóźniona.

— Wydobyto tylko zwłoki.

Wydobyto tylko zwłoki.

Sprawdzono, iż ciepłocza nazywa się Jan Oblakowski, liczył 30 lat wieku i mieszkał pod nr. 30-ym przy ul. Żytniej.

— Z prawego brzegu Wisły pod Żeraniem kapał się Antoni Sielecki, szklarz.

Z prawego brzegu Wisły pod Żeraniem kapał się Antoni Sielecki, szklarz.

— Było to późnym wieczorem, około godz. 11-jej.

Było to późnym wieczorem, około godz. 11-jej.

— Sielecki wcale nie powrócił, musiał więc niewątpliwie utonąć.

Sielecki wcale nie powrócił, musiał więc niewątpliwie utonąć.

— Około ul. Bugaj, przechodząc brzegiem Wisły, Krzysztof Szewczyk, robotnik, zamieszkały pod nr. 5-ym przy ul. Furmańskiej, spostrzegł tonącego chłopca.

Około ul. Bugaj, przechodząc brzegiem Wisły, Krzysztof Szewczyk, robotnik, zamieszkały pod nr. 5-ym przy ul. Furmańskiej, spostrzegł tonącego chłopca.

— Szewczyk bez namysłu rzucił się do wody.

Szewczyk bez namysłu rzucił się do wody.

— Chłopca w stanie beprzytomnym lecz żywego, wydobyto.

Chłopca w stanie beprzytomnym lecz żywego, wydobyto.

— Jest to 12-letni Jakób Erywański, syn kolodzieja z pod nr. 8-go przy ul. Okopowej.

Jest to 12-letni Jakób Erywański, syn kolodzieja z pod nr. 8-go przy ul. Okopowej.

— Utonięcie.

Utonięcie.

— Wczoraj po południu na Wiśle, naprzeciw ul. Solec, zdarzył się smutny wypadek.

Wczoraj po południu na Wiśle, naprzeciw ul. Solec, zdarzył się smutny wypadek.

— Siedemnastoletni Piotr Jarmulski, uczeń 3-jej klasy, zamieszkały przy ul. Pięknej pod nr. 62-im, porwany przez prąd wody, utonął.

Siedemnastoletni Piotr Jarmulski, uczeń 3-jej klasy, zamieszkały przy ul. Pięknej pod nr. 62-im, porwany przez prąd wody, utonął.

— Wydobyto wkrótce zwłoki jego i oddano rodzicom.

Wydobyto wkrótce zwłoki jego i oddano rodzicom.

— Po raz drugi.

Po raz drugi.

× **Katastrofa budowlana** zdarzyła się w Przemyśle we czwartek przed południem przy placu Rybim. Kończono tam właśnie, jak donosi *Gaz. lwowska*, tynkowanie zupełnie nowej kamienicy, a zajętych było przy tem około 11-tu robotników i robotnic, gdy nagle przed południowym spoczynkiem robotników pękły arkady, zawałiły się sufity i sklepienia i wszystko wraz z częścią ściany frontowej od dachu do parteru runęło z ogromnym loskotem, tworząc rumowisko, z pod którego wydobywały się głuche jęki ofiar. Z pod gruzów wydobyto trzy dzienne robotnice, z których dwie ciężko, jedna zaś lżej ranna, i murarza lekko rannego. Jeden z murarzy uratował się od niechybnej śmierci, skoczywszy z drugiego piętra. Skok się udał, śmiałek wywinął tylko nogę. Jednej z robotnic, mimo poszukiwań, na razie nie odnaleziono. Drugi to już w przeciągu tygodnia wypadek zawałenia się zupełnie nowej kamienicy w Przemyśle. W ubiegły poniedziałek runął bowiem budynek, przeznaczony na koszary dla straży ogniowej, załedwie pod dach wyprowadzony.

× **Nagrodę św. Stefana**, najwyższą w państwie austro-węgierskim, bo wynoszącą 40,000 fl., wygrał w Pezscie w ubiegły piątek 5-letni ogier kasztanowaty „Lord Ernest” (Poulet-Lady Emily), należący do p. Andora v. Pechy. Drugim był „Wheatherby” (Przedświt-Wheatherbeaten) porucznika v. Streruwitz, trzecim „Advance Flag” hr. Ant. Apponyi. W wyścigu tym uczestniczyły także konie właścicieli włoskich i angielskich, zagraniczne bieguny bowiem są dopuszczane do współbiegania się o tę nagrodę.

× **Cofnął kandydaturę**. Idąc za informacjami *Figara*, podaliśmy niedawno nazwisko 13-go kandydata na krzesło Akademii francuskiej, osierocone śmiercią Angiera. Kandydatem tym miał być poważny uczonec z Dijon, August Estivallet. Owoż pokazuje się, iż kandydatura owa była tylko mistyfikacją złośliwą, w której siłą wpadła redakcja *Figara*. Po długim dopominaniu się o sprostowanie fałszywej wiadomości p. August Estivallet, który jest sobie najzwyczajniejszym ale dowcipnym *épiciérem* w Dijon, następującej treści odezwę drukuje w *Figara*: „Dijon d. 16-go sierpnia r. 1890-go. Pani! Już dwa przelałem listy i trzy telegramy, a na wszystkie odpowiadał mi pan milczeniem. Bardzo to smutne. Zechciej pan zatem oświadczyć, że stawiam obecnie kandydaturę moją na prezydenta Rzeczypospolitej. Co zaś do Akademii, zanadto się cenię, abym w skład jej życzył sobie wchodzić. August Estivallet.”

× **Przepowiednia losu**. Morderca Bousquet w dzień skazania go na śmierć przez sądy przepowiednią losu na kilka godzin przed wydaniem wyroku dowiedział się o jego treści. W dniu tym, przecuciem jakimś wiedziony, na trzech kartkach wypisał słowa: „Na śmierć”, „Do ciężkich robót”, „Uniewinnienie”, a uprosiwszy jednego z siedzących z nim razem więźnia, aby mu zawiązał oczy, rozrzucił trzy kartki po celi i jął szukać ich omackiem. Pierwsza, która by mu się do ręki dostała, przepowiednią miała być losów jego. Bousquet trafił na kartkę z napisem „Na śmierć”, a nie dowierając losom, powtarzał do świadczanie swoje trzy razy i za każdym razem wyrok na śmierć wyciągał. To też gdy wieczorem doniesiono mordercy o zapadłym w sądzie wyroku, odrzekł spokojnie: „Wiedziałem już o tem od rana”.

× **Niebezpieczne podobieństwo**. Znanego podróżnika afrykańskiego, Westmarcka, odbywającego po świecie wędrówki z odczytami, uwięziono w tych dniach w Hawrze. Przyczyną wypadku było podobieństwo Westmarcka do księcia Orleańskiego, któremu, jak wiadomo, wzbrowionem zostało przebywanie na terytorjum francuskim.

× **Ojciec św.** wysłał do Francji swego nadwornego prałata, ks. Henryka Folchiego, administratora dóbr Stołicy św., czyli innymi słowy swego teraźniejszego ministra finansów, dla wzięcia w posiadanie zapisu margrabiny du Plessis-Belliere, która, jak o tem donieśliśmy, zostawiła Ojcu św. wspaniały swój pałac w Paryżu, place de la Concorde, 6, historyczny zamek Mareuil w Pikardji ze słynną galerją obrazów i 5—6 milj. fr. w kapitałach. Monsignor Folchi ma także podziękować prezydentowi Rzeczypospolitej, Carnotowi, w imieniu jego świętobliwości za to, że uwolnił Papieża od wielkich opłat, jakie się rządowi od spadku tego należały.

× **Amerykańskie wesele**. Podwójne a oryginalne wesele odbyło się w d. 13-ym b. m. w Payson (Arizona). Parami nowożeńców byli: Tomasz Beach i Maggie Meadows, Karol Cole i Julja Hall. Około 200 osób, sproszonych na gody, zebrało się wszyscy konno na jednej z głównych ulic miasteczka. Nowożeńcy również na dzielnych rumakach, narzeczona w amazonkach, narzeczony w strojach pasterskich. Sędzia Birch, także z konia, dopełnił ceremonii, poczem ogłoszono, iż Karol Meadows, brat jednej z nowopodślubionych, jako podarunek ślubny ofiaruje wszystko bydło, które pary nowożeńców do zachodu słońca zdąży pochwytać na pastwiskach i ostemplować. Polowanie rozpoczęło się natychmiast. Panny młode dzierżyły stępłe, panowie młodzi lasa. Goście towarzyszyli łowom. Upolowano do zachodu słońca 36 sztuk bydła.

× **Także rozwód**. Niezwykła nawet na amerykańskie stosunki rozstrzygała się niedawno w Pakersburgu (zachodnia Wirginja) sprawa rozwodowa. Ze skargą wystąpiła 80-letnia Alicja Rector, obwiniając 88-letniego małżonka, duchownego Enocha Rector, o znęcanie się nad nią. Z takimiż zarzutami wystąpił również i pan mąż. Małżeństwo powyższe przed niedawnym czasem w licznej gromadzie dzieci, wnuków i prawników obchodziło złote wesele. Sądy amerykańskie na zasadzie, iż kto wytrwał 50 lat, powinien wytrwać do końca, sprawę odrzuciły.

× **Psute dziecko**. Dzienniki indyjskie donoszą, iż cały dom nababa sultana Nawaz Junga, znanej osobistości na dworze Niżama Hajderabada, zajęty był przez ciąg tygodnia uroczystym obchodem zaślubin pary lekarz. Ceremonja odbywała się z nadzwyczajną pompą, a więc i kosztem, a na celu miała zabawienie 7-letniej wnuczki nababa. Wnuczka ta bezsprzecznie należy do dobrze wychowywanych dzieci.

NEKROLOGJA.

† **Ś. p. Leopold Zajaczkowski**, kupiec i fabrykant wyrobów blacharskich,

po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, przeniósł się do wieczności dnia 17 sierpnia 1890 r., przeżywszy lat 58. Pozostawił w niutulonym żalu żonę wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu w dniu 20-ym b. m., tj. we środę, o godzinie 11-jej rano, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 6-jej po południu, na cmentarz powązkowski. —2863



Ś. P.

Klementyna z Jaegerów **GRANZOW**,

żona obywatela m. Warszawy, po długich i ciężkich cierpieniach w d. 17 b. m. zasnęła w Panu, przeżywszy lat 47. Pozostawiła w niutulonym żalu: mąż, córka, synowie i żięć zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych na wyprowadzenie zwłok z kościoła ewang. licko-angsburskiego przy ulicy Królewskiej w dniu 20-ym sierpnia, o godzinie 5 1/2, po południu, na cmentarz tegoż wyznania. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 3—1069—

† W dniu 20-ym sierpnia r. b., to jest we środę, jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. p. **Jana Klimek**,

odbędzie się żałobne nabożeństwo, o godz. 10-jej zrana, w kościele św. Krzyża, na które pozostałe córki i brat zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. 2852

† Dnia 20-go sierpnia, tj. we środę, o godzinie 9-jej zrana w kościele katedralnym w kaplicy Pana Jezusa, jako w rocznicę śmierci ś. p. **WACŁAWA WALDY**, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, na które pozostała żona wraz z córką zaprasza krewnych i życzliwych pamięci zmarłego. —2862—

† W dniu 20-ym b. m., to jest we środę, w kościele św. Kazimierza (pp. sakramentek), o godzinie 10-jej zrana odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój duszy ś. p. **Michalina-Krzyszty z Lubicz-Zaleskich Hr. KOSSAKOWSKIEJ**, protektorki arcybractwa niustającej adoracji Przenajświętszego Sakramentu i Instytucji jałmużniczej, na które senior pozostałego małżonka i dzieci, wszystkich członków arcybractwa, krewnych nieboszczki i wiernych w Chrystusie Panu najuprzejmiej zaprasza. —1070—

Z Petersburga.

Nowosti zamieszczają obszerny artykuł na powitanie młodego cesarza niemieckiego.

Oto, co czytamy między innymi w artykule rzeczonym *Nowosti*:

„Cesarz niemiecki zwracał, przykuwał do siebie uwagę całej Europy. Ustawiczne podróże i zjazdy, wielokrotne mowy, olbrzymie zmiany w polityce wewnętrznej Niemiec, niezwykła ruchliwość — wszystko to sprawiło, że cesarzem Wilhelmem II-im interesuje się żywo cała Europa. W ciągu krótkiego czasu panowania tego monarchy nastąpiła radykalna przemiana zdania na korzyść przymiotów osobistych młodego cesarza, jego charakteru, planów, oraz systemu działalności. W r. 1888-ym, kiedy cesarz Wilhelm przybył do Rosji po raz pierwszy, uważano go za wychowanka, za narzędzie ks. Bismarcka; obecnie występuje on przed nami, jako jednostka całkiem niezależna, monarcha, który swego niedawnego wychowawcę zdążył już złożyć do starych... archiwów.”

Emigracja do Brazylji wśród ludności guberni wileńskiej—według informacji *Kow. gub. wiad.*—silnie wzrosła w ostatnich czasach, zwłaszcza w klasie rzemieślniczej oraz ludności fabrycznej. W latach poprzednich wychodźcy podążali do Stanów Zjednoczonych, zaś poczynając od tegorocznej wiosny, niemal wyłącznie do Brazylji. Obecnie ruch emi-

gracyjny doszedł do zenitu. Wszyscy emigranci spodziewają się, że na dalekiej obczyźnie dopiero znajdą szczęście. Wśród emigrantów istnieje przekonanie, że w Brazylii wznoszą się dla nich osobne warsztaty, gdzie emigranci otrzymają bardzo wysoką płacę. Kto zechce sam otworzyć warsztat, ten otrzymuje subsydjum, oraz korzysta z wielu przywilejów. Ci, którzy nie znają żadnego rzemiosła, lecz chcą uprawiać ziemię, otrzymują ją w ilości dostatecznej, jak również narzędzia rolnicze i ziarno. Wszystko to dostają oni całkiem darmo lub bardzo tanio. Brednie te znajdują posłuch wśród ciemnej ludności. Wielu jedzie szukać szczęścia, a zamiast niego, znajduje w Brazylii nędzę i poniżenie. Żydz do Brazylii z gubernji kowieńskiej nie emigrują, gdyż panuje tu ogólne przekonanie, że żyd nietylko z przywilejów żadnych korzysta w Brazylii nie będzie, lecz nawet pracy wcale nie znajdzie.

*Nowoje wremia* pisze w ostatnim numerze, co następuje:

„W kraju południowo-zachodnim komisarze do spraw włościańskich zebrali dane statystyczne, dotyczące praw serwitutowych włościan, oraz warunków, jakie zaproponowali tym ostatnim obywatele ziemscy, dla uregulowania tej kwestji. Wobec tego, że w zamian za zrzeczenie się przez włościan ich praw serwitutowych, obywatele mieli im oddać kawalki ziemi kwestja serwitutowa była między innymi przedmiotem dyskusji na niedawnym zjeździe rolników kraju południowo-zachodniego w Kijowie. Na zjeździe uznano, że za normę przyjąć należy ilość bydła niezbędnego do uprawiania ziemi po rozwiązaniu sprawy serwitutowej, przyczem zjazd zwrócił uwagę i na to, że sprawa rzezoną postawiona została na gruncie nieodpowiednim, zamiast radykalnego jej rozwiązania, proponowane są półśrodki. Nie należy zapominać, że w kraju południowo-zachodnim istnieje szachownica, przyczem w samej tylko gub. kijowskiej ziemia w tysiącu wsiach przedstawia sobą szachownicę, obejmującą obszar około 900,000 dziesięcin. W gubernji połtawskiej sami obywatele zwracali się do rządu z prośbą o dokonanie pomiarów i usunięcie szachownicy i serwitutów, co też zostało uskutecznione.”

Dzienniki odeskie donoszą, że przemysł naftowy na Kaukazie przeżywa obecnie kryzys, a to wskutek konkurencji z naftą amerykańską, której dowozi się do Rosji coraz więcej, przyczem ceny jej się obniżają. W r. 1888-ym wywieziono z Ameryki do Europy 536 milionów galonów, zaś w r. 1889-ym wywóz amerykański wzrósł do 628 milionów galonów. W tym samym mniej więcej stosunku spadły ceny naft amerykańskiej: w r. b. spadła ona na rynkach russkich o 15 kop. na pudzie, zaś na rynkach angielskich o 19 kop.

Według dziennika *Kaspj*, zabierającego głos w tej sprawie, w Batumie skoncentrowało się obecnie do 4-eh milionów pudów nafty, tak, iż wszystkie zbiorniki, jakie tylko miasto posiada, są przepełnione. Pomimo tego jednak parostatki, należące do eksporterów miejscowych, skierowują się po naftę do Ameryki. Na stacji Baku kolei zakaukaskiej nagromadziło się przeszło 1,000 pustych cystern; wywóz nafty prawie żaden. Dawniej niepodobna było nastarczyć cystern, wszyscy się o nie dobijali, placąc znaczne premje; obecnie każdy jest gotów ustąpić swej kolei innemu, lecz nikt z tego nie korzysta. Wagony stoją na miejscu, a właściciele kopalni nafty placą kary na rzecz kolei właścicielowej za ich przetrzymanie. Zamiast 200 tu wagonów na dobę, jak to było jeszcze w r. b., stacja Baku wysyła obecnie tylko 35—40. Rzecz naturalna, że wskutek tak małego ruchu towarowego koleje zakaukaskie ponoszą także bardzo znaczne straty. Oczekiwać polepszenia stanu rzeczy w niedalekiej przynajmniej przyszłości niepodobna. Ceny na wrzesień-grudzień już się wyjaśniły. W Hamburgu np. ostatnie transakcje na grudzień zostały dokonane po 7 marek 5 fen. za 50 kilo, co wynosi przy obecnym kursie około 95-5 kop. za pud, to jest w porównaniu z transakcjami zeszłorocznymi, dokonaniem w tych samych czasach, wykazuje niższą 16 kop. na pudzie. Złe rzeczy stoją nietylko na russkich rynkach, lecz i na zagranicznych.

Według *Kijewlanina*, do uniwersytetu kijowskiego podano dotąd o przyjęcie 300 prośb, w tem: od chrześcijan 164, reszta od izraelitów. Ponieważ procent tych ostatnich jest ograniczony do 5%, na przyjęcie liczyć może najwyżej 20 osób.

## Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

**Narwa** 19-go sierpnia. (Tel. Ajen. póln.) — Na wczorajsze śniadanie dworskie otrzymali także zaproszenie członkowie poselstwa austriackiego. Z powodu przypadającego wczoraj dnia urodzin ce-

sarza Franciszka Józefa, obecni przywdziali posiadane przez siebie ordery austriackie. Najjaśniejszy Pan i Cesarz Wilhelm wygłosili wzajemne toasty w języku russkim. Na śniadaniu znajdowali się także: minister spraw zagranicznych sekretarz stanu Giers, kanclerz niemiecki generał Caprivi, hr. Szuwałow poseł russki w Berlinie, generał Schweinitz poseł niemiecki i hr. Trostburg-Wolkenstein poseł austriacki w Petersburgu. Hr. Wolkenstein i sekretarz stanu Giers powrócili zaraz potem do Petersburga. Po południu odbyła się zabawa ludowa na rzece Narwie. Obadwaj Monarchowie wraz z Dostojnymi gośćmi odbyli przejażdżkę dla obejrzenia miasta.

**Wiedeń** 19-go sierpnia. (Tel. Biura koresp.) — Wiadomość o bliskiej dymisji namiestnika hr. Badeniego, przesłana ze Lwowa do dzienników tutejszych, nie znajduje wiary. Pozycję hr. Badeniego, według tutejszych informacji, uważać można za niezachwianą.

**Wiedeń** 19-go sierpnia. (Tel. Biura koresp.) — Książę Walji zapowiedział na przyszły miesiąc swój przyjazd do Wiednia. Książę przybędzie wraz z małżonką i zabawi przez czas dłuższy.

**Paryż** 19-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Prezydent Carnot przybył wczoraj wieczorem do Laroche, gdzie odbędzie się dziś inauguracja portu. Ludność przyjęła prezydenta owacyjnie.

**Paryż** 19-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Odbył się tu w sali Wagram wielki bankiet zwolenników cesarstwa. Zgromadzenie wysłało adres do księcia Wiktora Napoleona.

**Londyn** 19-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Posiedzenia parlamentu zamknięte zostały mową tronową, która zaznacza stosunki pokojowe i najzupełniej zadawalniające ze wszystkimi mocarstwami Europy.

**Manchester** 19-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Tutejszy *Queen Theatre* uległ klęsce pożaru. Kurtyna asbestowa uratowała scenę. Śmiertelnych wypadków nie było.

**Belgrad** 19-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — W Topoli zachorowali wszyscy członkowie komisji postępowej po zjedzeniu obiadu, urządzonego z powodu mitingu. Choroba ma na sobie wszelkie cechy otrucia. Podejrzenie pada na przeciwników politycznych partji postępowej.

**Nisz** 19-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Milan i król Aleksander zabawią tu przez czas dłuższy. Miasto wydało na cześć króla prześwietny bankiet.

**Nisz** 19-go sierpnia. (Tel. Biura koresp.) — Wczoraj aresztowano tu parę cygańską, zdejmującą szkicę twierdz i obwarowań. Aresztowanie nastąpiło w chwili, gdy cygan oddawał na pocztę pakiet ze szkicami, adresowany do Ruszczuku.

**Konstantynopol** 19-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — *Agence de Constantinople* ogłasza wyrok sądu wojennego na przywódców zaburzeń ormjańskich w kościele metropolitalnym w Kumkapu. Główni wicherzyciele skazani zostali na śmierć. Pozostali na 15—16 lat więzienia. Wyrok przedstawiony został sultanowi do zatwierdzenia.

**Kair** 19-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Podpisany został austriacko-egipski traktat handlowy.

**Kair** 19-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Pogłoski o ukazaniu się cholery w mieście są bezpodstawne. Zdrowotność miasta nie pozostawia nic do życzenia.

**Berlin** 19-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Ruble w gotówce **245 70** (wczoraj 246.90)  
Ruble na dostawę **245 75** (wczoraj 247.00)

## GIEŁDA.

Warszawa, 19-go sierpnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały około 247.50 i 247.50, co odpowiada kursowi 40.40 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze stwierdzały bardzo mocne usposobienie giełdy tamtejszej. Petersburgski cenit Londyn po rs. 8.21 z odbiorem natychmiastowym i po rs. 8.20 na grudzień r. b., oba kursa w zaofiarowaniu. U nas

rozpoczęto obroty tanim kursem 40.37½ (równia 247.70 m. bez kosztów) i przy bardzo chętniej podaży waluty obniżono tę cenę do 40.25 (t. j. 248.50 m. za 100 rs.) wytworząc różnicę 12½ kop. dziś i 7½ kop. przy porównaniu wczorajszego końcowego kursu na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli nabywcy do końca października r. b. po 40.45, a z odbiorem stałym w d. 29-ym września r. b. po 40.40, 40.37½, 40.35 i 40.32½ i z odbiorem codziennym stosownie do woli oddawcy do d. 15-go września po 40.35 i 40.30.

**W walutach obcych** ruch średni. Krótkim Berlinem obracano po 40.37½, 40.35, 40.32½, 40.30, 40.27½ i 40.25, przeważnie jednak po kursach 40.35, 40.32½ i 40.30, żądając 40.60. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 40.22½, 40.20, 40.17½ i 40.15. Londyn krótki notowano po 8.20 w zaofiarowaniu nominalnem. Paryż krótki chciano zbyć po 32.80, bez nabywców. Wiedeń krótki kupowano po 72.40 i 72.35, przy chęci osiągnięcia po 72.75.

**W papierach** obroty niewielkie, przy słabej tendencji. Żądano za listy likwidacyjne duże 91 i 90.25 za małe, a otrzymano 90.70 za kilka tysięcy rubli w tysiącach i i pięciusetkach, oraz 89.90 za kilka tysięcy w drobnych odcinkach. Ulokowano kilka tysięcy pożyczki wschodniej II em. po 100.75, przy zaofiarowaniu po 101, bez względu na emisję. Zabrano kilka pożyczek premjowych II em. po 221, oraz kilka listów premjowych szlacheckich pełnopłaconych po 215.25. Nową pożyczką 4% chciano zbyć po 88, bez ruchu.

**Listy zastawne ziemskie** starano się umieścić po 96.40 I ser., po 94.80 II i po 94.50 III, IV i V ser., a umieszczono kilkanaście tysięcy I-ej. po 96.15, oraz kilkanaście tysięcy V-ej serji po 94.35. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 99.50 I-ej, 97.25 II-ej, 96.50 III-ej, 95.40 IV-ej i 95.30 V-ej ser., a wzięto kilka tysięcy III serji po 96. W żądaniu nominalnem notowano listy zastawne m. Łodzi po 96, 93, 92.50 i 91.50, stosownie do serji. Poszukiwano 6% listów zastawnych m. Kalisza po 101.75, przy chęci otrzymania 102.25. Obligów kanalizacyjnych m. Warszawy można było dostać po 91.

Zapłacono rs. 1.31<sup>2</sup>/<sub>3</sub>, 1.31<sup>7</sup>/<sub>12</sub> i 1.31<sup>1</sup>/<sub>2</sub> za kilka tysięcy kuponów celnych i 40.47<sup>1</sup>/<sub>2</sub> za kilka tysięcy marek w gotówce.

Godzina 12. **Uspokobienie giełdy dla walut obcych** słabe.

Okowita. Wiadro 8.48, garniec od 2.76. Dowozy wystarczające. Uspokobienie spokojne. Cena wars. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.50.

## Sprawozdania z targów.

**Targ zbożowy na placu Witkowskiego** dnia 19-go sierpnia. Dowozy w dniu dzisiejszym były średnie. Pšenicy wystawiono na sprzedaż około 700 korcy, usposobienie nie zdecydowane, starano się w ogóle obniżyć ceny, płacono za wyborową 5.70 i 5.75, za starą w najlepszym gatunku na fabrykację krochmalu 6 rs., za białą nową 5.50, 5.55 i 5.60, za psrą obsadzoną 4.80 do 5 rs. Żyta nadesłano 800 korcy, usposobienie wyczekujące, kupowano wyborowy towar po 3.85, 3.90 do 4 rs., średni po 3.70 i 3.75, ordynaryjnego nie było. Owsa dostarczono 150 korcy, sprzedawano tylko na detal po 2.20, 2.30, 2.35 do 2.45. Siana i słomy nie wiele, siano kupowano po 30, 35 i 37½ kop., słomę po 30 kop. za pud.

**Rzepak.** W handlu rzepakiem w tym tygodniu zmian nie było. Urodzaj rzepaku dał bardzo dodatnie rezultaty tak pod względem ilości, jak i pod względem jakości. Brak jest natomiast odbiorców, a wysoki kurs rubla utrudnia zbyt za granicę tak dalece, że aczkolwiek w Gdańsku jest lepsze usposobienie dla rzepaku, ceny tamtejsze w stosunku do naszych są zbyt niskie, aby przedstawiały jakikolwiek rachunek. Ceny w tym tygodniu były najrozmaitsze, względnie do tego czy posiadacz towarów zmuszony był do sprzedaży lub nie. Płacono rs. 6.50, ale mówiono nam także o sprzedaży po niezwykle niskiej cenie rs. 5.75 za korzec. Na targu Witkowskiego na początku tygodnia dokonano kilka zakupów po rs. 6.15 do 6.50 za korzec.

**Skóry.** Tydzień ubiegły nie przyniósł również dla skór zmian żadnych na rynku warszawskim. Ruch jest u nas zupełnie normalny, a dostawa była nie zmienia się tak co do jakości, jak i co do ilości, skutkiem czego brak jest wciąż skór dużych i ciężkich, które są razem poszukiwane. Płać obecnie po rs. 14 i 15 za zwykłe skóry wołowe, mniejsze zaś po rs. 7 za sztukę. Na wagę ceny również też same co i dawniej, a mianowicie: za funt skóry w sztukach lekkich 60, 65 i 70 funtowych od 10½ do 12 kop., a w sztukach ciężkich do 85-funtowych 13½ do 14 kop. za funt. Skóry oczyszczone bez rogów o 1 kop. na funcie drożej. Skórki cielęce wciąż bardzo tanie; za parę warszawskich płać od rs. 1.75 do 2.75 za pud, prowincjonalnych do rs. 16.50. Skóry końskie od rs. 3.50 i wyżej, względnie do jakości.

**Metale.** Ceny metali pozostały bez zmiany, oprócz ołowiu który jest cokolwiek mocniej.

**Miedź** mocniej G. M. B. Ł. 57.17.6, Tough Ł. 64. U nas bez zmiany.

**Cyna** niżej, Ł. 93.17.5. Na miejscu Banca 42 kop. Austral-ska 41½ kop.

**Cynk i ołów** tak samo jak dawniej.

**Antymon** Ł. 74.

**Srebro** 51<sup>3</sup>/<sub>16</sub>.

**Toruń** 16-go sierpnia. — Pšenica bez obrotów, 128 funt. jasna 172 mar., 132 do 134 f. jasna 174 do 178 mar. Żyto bez zmiany 120 f. 138 m., 124 do 125 f. 140 do 145 mar. Jęczmień i groch bez ruchu. Owies świeży 125 do 140 m. Wszystko za 1,000 kilogramów franco kolej wyłącznie z cłem. Makuchy rzepakowe 5.15 do 5.25 m. Makuchy linae 5.70 do 5.85 mar. Otręby pszenne jasne średnie 3.75 m. do 3.80 mar., grube 2.90 do 3.95 mar. Otręby żytnie 4.35 do 4.40 mar. Wszystko za 50 kilogr. franco kolej.

Rowery angielskie od rs. 150 z 1 cal grubą gumą.  
Bicykle od rs. 100 polecają

**Jan Hilker i Ska**

WARSZAWA,  
Krakowski-Przedmieście nr 5.  
Reprezentanci na Cesarstwo i Królestwo  
po rs. 5 tygodniowo.  
Fabryki Hilleman, Herbert i Cooper  
w Coventry.



Ostrzegamy przed kupnem za tanich Rowerów z nieznanymi fabrykami, od tego zależy bezpieczeństwo jeźdźcy.

**Clarisse Lardenoy,**

właścicielka magazynu mód, Mazowiecka 20, wyjechała do Paryża i z tego powodu magazyn pozostanie zamkniętym do 1-go października. 2857

FABRYKA GORSETÓW

**Konstancji Wisniewskiej**

Ś Miodowa Ś  
w domu Mrozowskich. 2854  
Poleca w pięknych fasonach gorsety tkane i szyte.

— Max Konrad Siemens powrócił z zagranicy. Długa 34. 2853

**Szkoła Początkowa**  
(przygotowuje do gimnazjum)

I OGRÓD DLA DZIECI  
**AWTOKRATOWEJ**

Wiejska nr 1, m. 17.  
Zapis od 18-go sierpnia. Liczba dzieci ograniczona. 2864

— Albert Klimpel, adwokat przysięgły, powrócił (Chłodna 21). 2859

**TANIE FIRANKI. — MARSZAŁKOWSKA 148.**

2 Zakład leczniczy hydropatyczno-pneumatyczny d-rów **Dobrzyckiego i Britschege**. Oboźna nr 5. Leczenie ścieśnionem powietrzem elektrycznością, masażem, kąpielami igliwiowymi mineralnymi i parowymi, hydropatją, inhalacjami etc

— Dla ochrony od **robactwa domowego** należy przy malowaniu lub wyklejaniu ścian dodawać do garca farby lub klajstru łyżkę 978r

**Wyciągu tytoniowego Bogdanowa**

Restauracja w willi

**„SIELANKA“**

za rogatką Belwederską, otwarta będzie do dnia 20 września r. b. 2848

Dyrekcja Towarzystwa  
Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej

ma honor podać do wiadomości pp. akcjonariuszów Towarzystwa, że wskutek losowania odbytego w dniu 18 lipca v. s. r. b. ulega amortyzacji 120 akcji Towarzystwa drogi żelaznej nadwiślańskiej za nr 19591—19600, 58331—58340, 11721—11730, 56721—56730, 10201—10210, 64071—64080, 4041—4050, 21691—21700, 13151—13160, 56381—56390, 1751—1760, 26821—26830. 1072r

Wyplatę kapitału za wspomniane akcje wealkowitej ich wartości nominalnej dopełni Bank Państwa poczynając od 15 października v. s. 1890 r.

— Dr **Ficki** akuszer, powrócił z zagranicy. Marszałkowska 111. 1075r

— **Egzystujący od 1832 r. gabinet dentystryczny J. Oppenheyma**, Senatorska 11 róg Nowo-Miodowej, dom dawniej przechodni Rezlera, od 10—6 po pol. 2860

— Dr **L. Lubliner** przeprowadził się na ulicę Erywańską nr 5. 1062r

Dr **Lapowski**  
Marszałkowska 108 (Chmielna 37). Choroby **wewnętrzne i skórne**. Od 4—7 p. p. 1015r

— Dentysta **Herman Judt** powrócił z kongresu dentystrycznego. 2842

— Adwokat przysięgły **Polak** powrócił. Świętojerska nr 17. 2843

— **Dentysta Wład. Zieliński** z kongresu lekarskiego powrócił **Senatorska nr 4**. 2832

1055r **Apteka normalna** w gub. Lubelskiej wraz z domem, jest **do sprzedania**. Opis szczegółowy w Biurze Ogłoszeń, **Senatorska 26**.

— **Czesław Ożyński** zamieszkał przy ul. Marszałkowskiej 105, m. 5. 2845

— **H. Berger** nauczyciel języka angielskiego, autor „**Łatwej Metody**”, powrócił z zagranicy. Zgoda 6, od godz. 3—4. 2847

— **Pokost, Olej**: do palenia, do maszyn oraz wszelkie oleje i tłuszcze, poleca

**Warszawska Olejarnia Parowa**  
Hoża nr 11—telefon 486. 1838

**KLISZE EMULSYJNE**

**D-ra Monckhowna.**

**CENY ZNIŻONE.**

Rozmiar: 9×12, 12×16<sup>1/2</sup>, 13×18, 18×24, 21×27, 24×30, 27×33, 30×40, 40×50,

Rsr. 1.35, 1.95, 2.25, 4.55, 6.15, 7.95, 9.85, 14.00 24.

Jedyny skład w Warszawie, u firmy **P. Lebieziński**, dawniej **A. Karoli**.

Za dobroć klisz skład odpowiada.

1087

Główny Reprezentant na Cesarstwo i Królestwo

**E. Poklewski—Koziello.**

**Dla osób kupujących towar trykotowy.**

Mam zaszczyt donieść Sz. Publiczności, że mam do sprzedania towar trykotowy zimowy i letni w różnych kolorach.

1027

**LEON ROSENGART, Przejazd 9.**

**Magistrat miasta Warszawy.**

Dnia 28 Sierpnia (9 Września) r. b., o godzinie 11-ej zrana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in plus** przez opieczetowane deklaracje,

na sprzedaż zdalnych do użycia starych żelaznych rur wodociągowych, kranów mosiężnych i szybrów, od cen zamieszczonych w wykazie, załączonym do warunków licytacyjnych.

Warunki licytacyjne i wykaz cen, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenia o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1862r

**OBWIESZCZENIE.**

Poszukiwane są od dnia 19 Września (1 Października) r. b. 1890 lokale obszerne lub domy całe pod **koszarową lokację wojsk.**

Życzący wydzierżawić takowe, mogą składać deklaracje piśmienne w Wydziale Wojskowym Magistratu m. Warszawy. 1863r

**SKŁAD FORTEPIANÓW I PIANIN**

**K. FRITZSCHE,**

Świętokrzyszka 29.

**Wynajem instrumentów najtaniej.** 1034

**Sprzedaż na raty.**

**Nagrody 5 rubli.**

Zginął Mops szary, z mordą czarną, na szyi z obróżą skórzaną, kto go odprowadzi na ulicę Marszałkowską № 151, mieszkanka 6-ty, dostanie powyższą nagrodę. 1030

Fotografia Artystyczna

**Z. Kowalski,**

Mazowiecka 20,

przyjmuje uczennice z pomieszczeniem na kurs nauk zupełny. 1033

**Szkoła Początkowa Ogólna**

z oddziałem Froeblovskim

**Ludwiki Lisikiewicz,**

Nowy-Świat 57.

Przyjmuje dzieci od lat 5—11, tak przychodnie, jak i stale. Zadaniem szkoły jest przygotowywanie dzieci do gimnazjów lub innych szkół średnich. 1032

**Zakład ogrodniczy**

w **Nowosiołkach**, poczta Choroszcz, pod Białym-stokiem, poleca:

3—4 letnie Grusze, Jabłonie i Sliwy, w wielce obfitym wyborze i najlepszym gatunku, a także Agresty, Porzeczki, Maliny, Klony, Kasztany i t. p., po możliwie niskich cenach. 5—6 Czeresnie na wysokich sztamach, z powodu ogromnej ilości takowych, sprzedają się **bardzo tanio**. Katalogi na żądanie wysyłają się franco bezpłatnie. 1370R

**Świeża Herbata Czarna**

w wyborowych gatunkach nadeszła do handlu

**F. Wiercińskiego,**

w Warszawie przy ul. Brackiej № 6.

Sprzedaż dla kupców i stowarzyszeń spożywczych z odpowiednim rabatem. 1026

TANIA I NAJLEPSZA

**SZKOŁA RZEMIOSŁ DLA KOBIET**

**Eufemji Pilniakowskiej,**

Chmielna 37, róg Marszałkowskiej, krój sukien i okryć najlepszy i najłatwiejszy w Europie, systemem

**Vortha.**

Nauczycielki pierwszorzędne. Kurs nauki rozpoczyna się 20 Sierpnia, zapis od 15 Sierpnia.

Patenta po ukończeniu wydają się. 1035

**DOM**

w szacunku rs. 30,000 w Warszawie, w najładniejszej części miasta, z wolną ręką do sprzedania, szacunek w 2/3 części może być pozostawiony przy gruncie; tamże urządzona jest fabryka Cykorji z wszelkimi utensyljami i motorem parowym, mogącym być użytym i do innej fabrykacji, do **sprzedania lub wydzierżawienia** zaraz. **Wiadomość ulica Srebrna № 16.** 1365R

**SKLEP**

duży, o 2-ch pokojach, z 3-ma szafami i bufetem, oświetlony gazem, jest do najęcia zaraz. — Szafy mogą być oddzielnie sprzedane. — Cena umiarkowana. — **Wiadomość u Rządew demu, Miodowa Nr 4.** 1025



